AX-Suunnittelu

VALUN KÄYTÖN SEMINAARI 2019

Valimo- ja konepajateollisuuden ympäristövaatimukset

Seppo Heinänen

Sisältö

1. AX-Suunnittelu
2. Ympäristönsuojelu
3. Päästöjen mittaaminen
4. Kiina

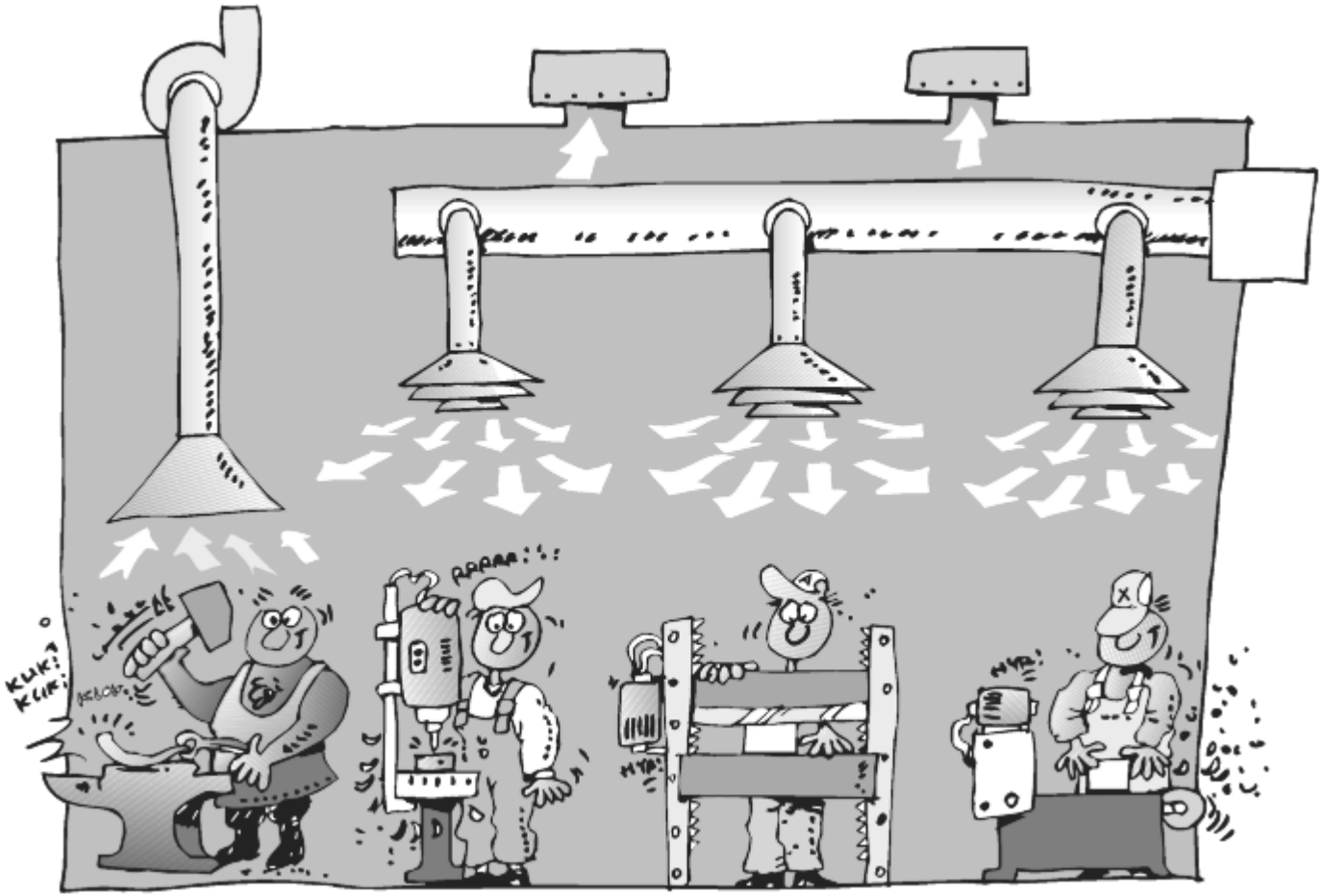

AX-Suunnittelu

Insinööritoimisto AX-LVI Oy

AX-Prosessit Oy

AX-Konsultit Oy

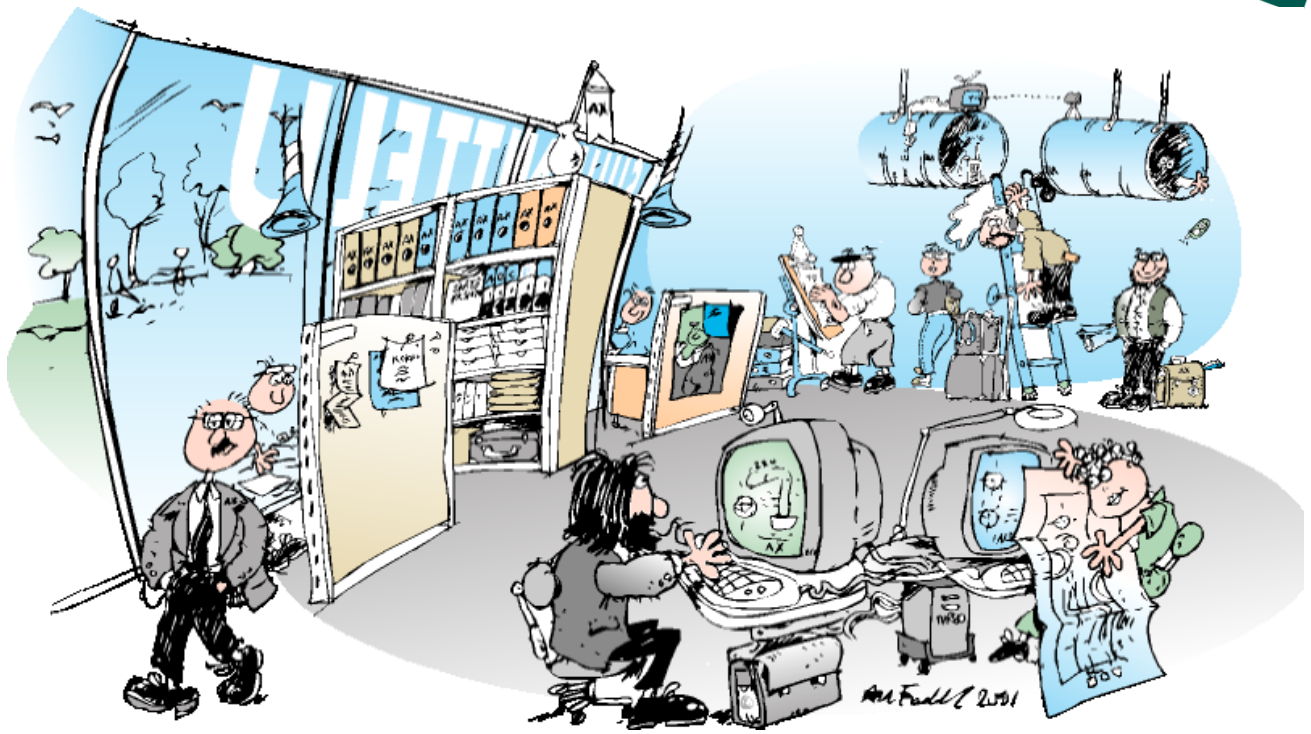

Yhtiöt perustettu 1993.
Henkilökunnan määrä 2017 noin 100.
Liikevaihto yhteensä n. 9,5 milj. euroa.
Toimipaikka Tampereella.

Omistuspohja

AX-Suunnittelu –yhtiöt ovat kotimaisessa omistuksessa ja kaikki omistajat työskentelevät yhtiöissä.

Maksamme veromme Suomeen.

Tutkimushankkeita

Green Foundry LIFE

1/7/2018-30/6/2021

LIFE17 ENV/FI/000173

Re-use of surplus foundry sand by composting

Foundry Sand Project

LIFE13 ENV/FI/000285

1.8.2014-30.9.2017

Mitä on ympäristönsuojelu?

Ympäristönsuojelu on toimintaa, jonka tavoitteena on ratkaista, lievittää ja ennaltaehkäistä ympäristöongelmia. Ympäristönsuojelun yleisten tavoitteiden voidaan katsoa olevan luonnonympäristön suojeleminen, ihmisen hyvinvoinnin turvaaminen ja kestävän kehityksen edistäminen.

Ympäristönsuojelulla pyritään luomaan terveellinen, turvallinen, viihtyisä ja esteettinen ympäristö sekä turvaamaan luonnon monimuotoisuus ja tulevien sukupolvien oikeudet hyvään ympäristöön. Ympäristönsuojelu perustuu myös luonnon itseisarvon kunnioittamiseen. (lähde Wikipedia)

"mut laki, ennen mua syntynyt, myös jälkeheni jää”*

Ympäristönsuojelulaki 527/2017

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 713/2014

Lainsäädäntö luo pohjan, mutta todellista edistystä tapahtuu, kun myös asenteet muuttuvat.

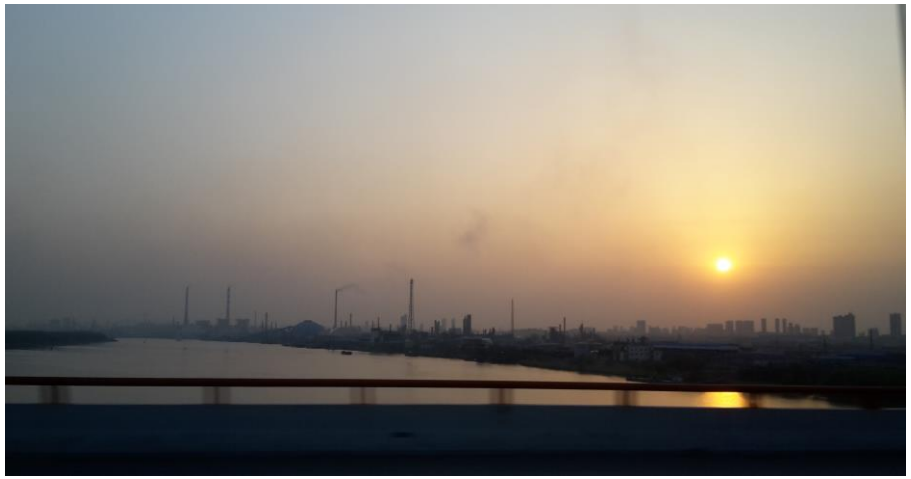

*Runebergin Vänrikki Stoolin tarinoista maaherra Wibeliuksen sanat

Ympäristönsuojelu maksaa

Velvoitteiden hoitaminen ei ole ilmaista:

1. Hallinto (lupien hakeminen ym.)
2. Päästöjen mittaaminen
3. Investoinnit
4. Ylläpito

Kaikki näkyy tuotteiden hinnoissa

Mittaaminen on avain hyvään lopputulokseen

Akkreditoitujen päästömittauslaboratorioiden vertailumittauksen tulokset

Päästö-komponentti	Laboratorio									
	A	B	AX	D	E	F	G	H	I	J
NO_x	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
SO_2	O	O	O	O	O	O	H	O	O	O
O_2	E	O	O	O	O	O	O	O	O	O
CO_2	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
CO	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
H_2O	O	O	O	O	O	O	O	O	-	H
Hiukkaset	O	H	O	H	H	E	H	O	-	H
Virtausnopeus	E	O	O	O	H	O	H	E	-	O
Kaasuvirta	O	O	O	O	E	O	O	E	-	O
Lämpötila	O	O	O	O	O	O	O	O	-	O
Paine	O	O	O	O	O	O	O	O	-	O

O = Osallistui, hyväksytty tulos
E = Osallistui, tulos arveluttava
H = Osallistui, tulos hylättävä
- Ei osallistunut

Päästö = pitoisuus x ilmavirta

Vain yksi laboratorio on onnistunut saamaan molemmat hyväksytysti läpi

Väärin mittaaminen on kallista

Halvalla tehty mittaus on kuin krapularyyppy, sillä voidaan hoitaa akuutti tilanne, mutta sen perusteella tehdyt jatkotoimet voivat tulla kalliiksi.

Teollisuuden päästöjen mittaaminen on vaativaa

n:o	Mittauspiste	pv	aloitus	lopetus	pitoisuus	ilmavirta	päästö	tuotanto-aika	vuosi-päästö	ominais-päästö	vuosi-päästö
			klo	*klo*	*mg/Nm^3*	*Nm^3/s*	*g/h*	h/a	kg/a	g/t	kg/a
9	Sulatusuuni C	11.3	14:23	16:30	43,0						
		11.3	16:32	18:37	34,9						
		Keskiarvo			39,0	3,64	511	5100	2 606	306	1 904

Ero johtuu siitä, että mittauspäivänä tuotanto on ollut keskimääräistä korkeampaa

Mittaustuloksen sitominen tuotantoon on tärkeää!

Esimerkki koko valimon hiukkaspäästömittauksesta

n:o	Mittauspiste	pv	aloitus	lopetus	pitoisuus	ilmavirta	päästö	tuotanto-aika	vuosi-päästö	ominais-päästö	vuosi-päästö
			klo	klo	mg/Nm^3	Nm^3/s	g/h	h/a	kg/a	g/t	kg/a
1	Peitostus	11.3	11:16	13:58	1,4						
		11.3	14:00	16:16	2,3						
		Keskiarvo			1,8	1,08	6,9	5100	35,4	4,2	25,8
2	Mikseri	11.3	11:19	13:57	2,2						
		11.3	13:57	16:13	6,3						
		Keskiarvo			4,1	0,76	11,3	5100	57,7	6,8	42,1
3	Maalaamo	11.3	11:22	14:01	0,76						
		11.3	14:03	16:18	0,69						
		Keskiarvo			0,73	2,24	5,9	5100	29,9	3,5	21,8
4	Valujen jäähdytys	11.3	11:26	13:54	2,6						
		11.3	13:55	15:20	3,2						
		Keskiarvo			2,8	2,74	28,0	5100	143	16,8	104
5	Sulaton yleispoisto 2	11.3	11:35	13:51	1,8						
		11.3	13:52	16:06	2,2						
		Keskiarvo			2,0	1,89	13,5	5100	68,6	8,1	50,1
6	Sulaton yleispoisto 1	11.3	11:36	13:52	1,9						
		11.3	13:53	16:10	2,3						
		Keskiarvo			2,1	2,08	15,9	5100	81,0	9,5	59,2
7	Sulatusuuni A	11.3	11:45	13:42	23,3						
		11.3	13:44	15:39	9,5						
		Keskiarvo			16,3	1,30	76,4	5100	390	45,8	285
8	Sulatusuuni B	11.3	11:46	13:47	67,5						
		11.3	14:42	17:20	84,6						
		Keskiarvo			76,9	1,09	303	5100	1 544	182	1 128
9	Sulatusuuni C	11.3	14:23	16:30	43,0						
		11.3	16:32	18:37	34,9						
		Keskiarvo			39,0	3,64	511	5100	2 606	306	1 904
10	Puhdistuksen yleispoisto	11.3	15:29	17:28	1,0						
		11.3	17:29	19:29	0,95						
		Keskiarvo			0,99	4,47	16,0	5100	81,4	9,6	59,5
11	XX Letkusuodatin	11.3	17:01	20:04	0,68						
		12.3	7:33	10:37	1,2						
		Keskiarvo			0,93	11,10	37,3	3400	127	22,4	139
12	XX Kasettisuodatin	11.3	17:06	20:07	0,14						
		12.3	7:30	10:32	0,13						
		Keskiarvo			0,13	0,29	0,14	5100	0,73	0,09	0,53
13	XX letkusuodatin	11.3	17:10	20:02	23,4						
		12.3	7:26	10:34	24,0						
		Keskiarvo			23,7	1,60	136	3400	463	81,7	507
14	Halli	12.3	7:40	11:32	0,06						
		12.3	11:34	15:20	0,09						
		Keskiarvo			0,08	13,02	3,5	5100	18,0	3,1	19,5
15	XX Täry	12.3	8:05	11:15	5,4						
		12.3	11:16	14:34	1,5						
		Keskiarvo			3,4	6,41	79,0	5100	403	70,4	437
16	Sulatto	12.3	8:14	11:18	1,2	19,53	86,2	5100	439	76,8	477
17	letkusuodatin A poistoilma hiekkasiilo	12.3	8:42	12:01	0,84						
		12.3	12:02	14:45	0,08						
		Keskiarvo			0,50	1,65	3,0	5100	15,1	2,6	16,4
18	letkusuodatin B poistoilma hiekkasiilo	12.3	8:55	11:56	0,17						
		12.3	11:57	14:47	0,57						
		Keskiarvo			0,36	1,27	1,7	5100	8,4	1,5	9,1
19	Puhdistuksen hiiletyskoppi	12.3	9:18	10:01	40,1						
		12.3	10:29	12:56	84,0						
		Keskiarvo			68,4	3,45	850	5100	4 337	758	4 708
20	XXX letkusuodatin	12.3	10:52	14:02	4,9						
		12.3	14:03	15:44	3,7						
		Keskiarvo			4,5	9,37	151,3	5100	771,6	134,8	837,6
21	LTO	12.3	11:43	15:37	2,0	15,81	114	5100	582	102	632
	Summa						**2 450**		**12 201**	**1 845**	**11 463**

Tämän lisäksi tulee mm. metalli-, häkä-, fenoli-, formaldehydi-, amiini- ym. – päästöt.

Oikein mitattujen päästöjen jälkeen vähentämistoimien suunnittelu onnistuu

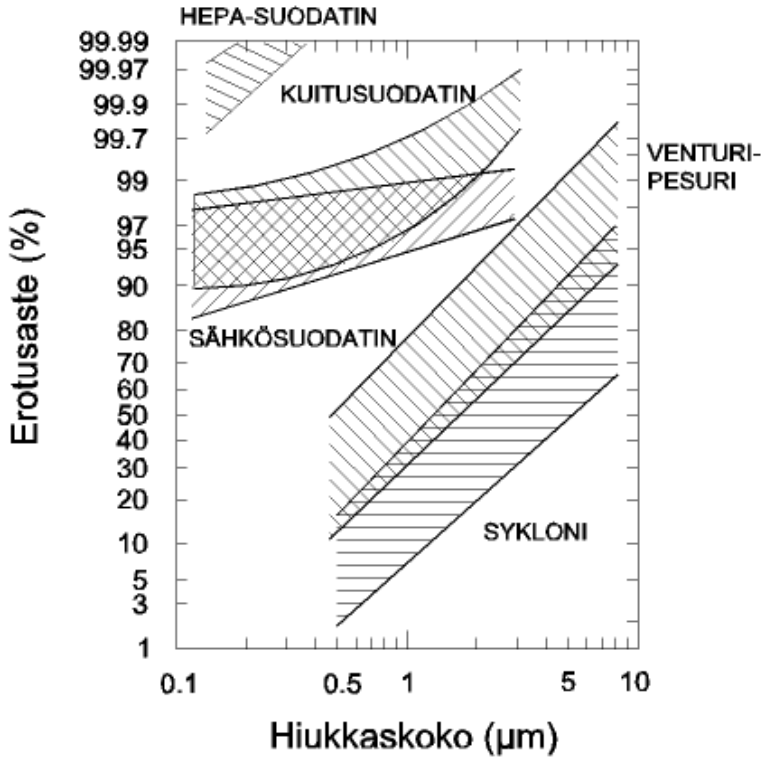

Hiukkaspäästöjen vähentämisen periaateratkaisut

1) Laskeumakammio
2) Syklonit
3) Pesurit
4) Sähkösuodattimet
5) Kuitusuodattimet

Kiina

Joitakuita voi kiinnostaa Kiina

- Ympäristölainsäädäntö väljempää
- Työvoima halvempaa

Mutta mutta…

- Vaikea markkina ainakin konsultille
- Ei osata, eikä aina edes haluta mitata oikein
- Jos ei tunne faktoja, oikeiden ratkaisujen tekeminen mahdotonta
- Kukaan ei tunnusta virheitään, koska kasvoja ei saa menettää

Päiväunet

Kiitos mielenkiinnostasi!